

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**
Wydział Zarządzania

Karta przedmiotu
Zarządzanie finansami gospodarstw domowych

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów zarządzanie Specjalność: zarządzanie małą i średnią firmą Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Zarządzania Poziom studiów pierwszego stopnia (lic.) Profil studiów Profil ogólnoakademicki Forma studiów studia stacjonarne		Cykl kształcenia (nabór) 2023/24 Kod przedmiotu 08ZAZMSFS.PL10D.0922.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obligatoryjny specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Wymagania wstępne	Brak wymagań.	
Przedmioty wprowadzające	Finanse, Zarządzanie finansami przedsiębiorstw, Rachunkowość finansowa	
Koordynator	Anna Murawska	
Okres Semestr 5	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia audytoryjne: 15	Liczba punktów ECTS 3.0

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			
W1	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat zagadnień związanych z gospodarstwem domowym, przedsiębiorcą indywidualnym i mikroprzedsiębiorstwem oraz zna i rozumie pojęcia dochodów, wydatków, zasobów, majątku, potencjału ekonomiczno-finansowego oraz zachowań rynkowych gospodarstw domowych.	ZA_O1_K_W03, ZA_O1_K_W08	P6S_WG, P6S_WG
W2	Ocenia i objaśnia źródła informacji o budżetach gospodarstw domowych, definiuje podstawowe dokumenty służące do analizy ekonomicznej i finansowej gospodarstw domowych.	ZA_O1_K_W10	P6S_WG
Umiejętności:			
U1	Proponuje rozwiązania w zakresie racjonalizacji zachowań ekonomiczno-finansowych gospodarstw domowych, zarządzania oszczędnościami, długiem, inwestycjami i ryzykiem prowadzenia biznesu, a także analizuje dokumenty służące do analizy ekonomicznej i finansowej.	ZA_O1_K_U08	P6S_UW
U2	Śledzi zmiany zachodzące w gospodarstwach domowych i w ich otoczeniu, planuje, sporządza i wdraża nowe formy rozwiązań umiejętnego zarządzania budżetem osobistym oraz gospodarstwa domowego.	ZA_O1_K_U09, ZA_O1_K_U11	P6S_UW, P6S_UW
Kompetencje społeczne:			
K1	Jest gotów do świadomego wybierania i korzystania z odpowiednich rozwiązań dotyczących zarządzania finansami gospodarstw domowych.	ZA_O1_K_K05, ZA_O1_K_K09	P6S_KK, P6S_KO

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	1. Gospodarstwo domowe – kwestie terminologiczne i typologiczne. 2. Sektor gospodarstw domowych i podsektory: rolnicy indywidualni, przedsiębiorcy indywidualni i osoby prawne. 3. Zasady i organizacja funkcjonowania gospodarstw domowych. 4. Cele, środki, zasoby, zapasy, usługi, własność, efekty, koszty, produkcja, dochody, wydatki, konsumpcja w gospodarstwach domowych. 5. Planowanie, organizowanie i kontrola zachowań finansowych w gospodarstwach domowych. 6. Problemy efektywności, racjonalizacji konsumpcji w gospodarstwach domowych. 7. Determinanty zachowań ekonomicznych gospodarstw domowych. 8. Zachowania ekonomiczne gospodarstw domowych – ważniejsze teorie i hipotezy. 9. Gospodarstwa domowe w statystyce rachunków narodowych. 10. Metody badania budżetów gospodarstw domowych. 11. Budżety gospodarstw domowych: przychody, dochody, wydatki, koszty. 12. Polskie gospodarstwa domowe – statystyki GUS i Eurostat.	Wykład	W1, W2, U1, U2, K1
2.	1. Produkcja w gospodarstwach domowych. 2. Badania budżetów czasu ludności. 3. Bilans majątkowy i wartość gospodarstwa domowego. 4. Budżet gospodarstwa domowego: przychody, dochody, wydatki, zasoby. 5. Rachunek przepływów pieniężnych w gospodarstwach domowych. 6. Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych – zarządzanie ryzykiem, rodzaje ryzyka w gospodarstwach domowych, ryzyko biznesu, przyczyny, zapobieganie. 7. Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych – zarządzanie majątkiem i kapitałami. 8. Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych - zarządzanie budżetem i przepływami pieniężnymi. 9. Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych – zarządzanie oszczędnościami. 10. Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych – zarządzanie inwestycjami. 11. Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych - zarządzanie długiem. 12. Problem bankructwa i upadłości gospodarstw domowych.	Ćwiczenia audytoryjne	W1, W2, U1, U2, K1

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć	

Wykład	Metody prowadzenia zajęć:		
	Wykład, Dyskusja, Praca w grupie		
	Metody (sposoby) weryfikacji:		Udział:
	Zaliczenie pisemne		90%
	Aktywność		10%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:		
	Wykład: pisemne kolokwium końcowe (10 pytań opisowych) (90%) i aktywność na wykładzie (10%).		
Ćwiczenia audytoryjne	Metody prowadzenia zajęć:		
	Wykład, Dyskusja, Ćwiczenia rachunkowe, Case study, Praca w grupie		
	Metody (sposoby) weryfikacji:		Udział:
	Zaliczenie pisemne		60%
	Prezentacja		30%
	Aktywność		10%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:		
	Ćwiczenia audytoryjne: pisemne kolokwium końcowe (10 pytań opisowych) (60% oceny) i/lub opracowanie i prezentacja referatu na podany przez nauczyciela temat (30%), plusy/oceny za aktywność na zajęciach i prace domowe (10%).		

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji		
	Zaliczenie pisemne	Aktywność	Prezentacja
W1	x	x	x
W2	x	x	x
U1	x	x	x
U2	x	x	x
K1	x	x	x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Bywalec Cz., 2017. Gospodarstwo domowe: ekonomika, finanse, konsumpcja, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków.
2. Bywalec Cz., 2012. Ekonomika i finanse gospodarstw domowych, Wydanie II, PWN, Warszawa.
3. Wałęga G., 2013. Kredytowanie gospodarstw domowych, PWE, Warszawa.

Literatura uzupełniająca

1. Budżety gospodarstw domowych w 2022 roku (oraz publikacje archiwalne i w kolejnych latach), GUS, Warszawa, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/budzety-gospodarstw-domowych-w-2022-roku,9,21.html> (dostęp 8.12.2023).
2. Household Finance, <https://www.nber.org/programs-projects/programs-working-groups%23Groups/household-finance?page=1&perPage=50> (dostęp 8.12.2023).

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	15
	Ćwiczenia audytoryjne	15
Praca własna studenta	Konsultacje	2
	Przygotowanie do zajęć	15
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
	Studiowanie literatury	10
	Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta		87
Liczba punktów ECTS		3

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut